

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00092/2014-ERU

V Ostravě dne 3. února 2014

Č. j. 00092-7/2014-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-00092/2014-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 2. ledna 2014 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností **AKCENTA ENERGIE a.s.**, se sídlem Hradec Králové – Pražské předměstí, Gočárova třída 312/52, PSČ: 500 02, IČ: 27945251, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **AKCENTA ENERGIE a.s.**, se sídlem Hradec Králové – Pražské předměstí, Gočárova třída 312/52, PSČ: 500 02, IČ: 27945251, v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebiteli při nabídce a prodeji sdružené služby dodávky elektřiny a plynu na viditelném místě formou ceníků informaci o konečné nabídkové ceně sdružené služby dodávky elektřiny a plynu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a to od blíže neurčené doby do 11. října 2013 tím, že do konečných cen sdružené služby dodávky elektřiny ze sítí NN pro kategorii „domácnost“ v cenících platných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území umístěných na jeho internetových stránkách do dne 11. října 2013 nezahrnul měsíční platby, daň z přidané hodnoty ani daň z elektřiny a do konečných cen sdružené služby dodávky plynu pro kategorii „domácnost“ v cenících platných od 1. června 2013 pro všechna distribuční území umístěných tamtéž nezahrnul daň z přidané hodnoty, čímž se **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách.**

II. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách se účastníkovi řízení, společnosti **AKCENTA ENERGIE a.s.**, se sídlem Hradec Králové – Pražské předměstí, Gočárova třída 312/52, PSČ: 500 02, IČ: 27945251, ukládá **pokuta ve výši 3 000 Kč** (slovy: tři tisíce korun českých), která je splatná dle ust. § 17 odst. 6 téhož zákona do 30 dnů od nabytí právní moci

tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 00114.

III. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti AKCENTA ENERGIE a.s., se sídlem Hradec Králové – Pražské předměstí, Gočárova třída 312/52, PSČ: 500 02, IČ: 27945251, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 00114.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 2. ledna 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v návaznosti na ust. § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností AKCENTA ENERGIE a.s., se sídlem Hradec Králové – Pražské předměstí, Gočárova třída 312/52, PSČ: 500 02, IČ: 27945251 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“).

II. Kontrolní zjištění

Předmětem provedené kontroly bylo dodržování povinností držitele licence na obchod s elektřinou a plynem stanovených v ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách. V rámci provedené kontroly pak bylo z předložených ceníků zjištěno, že konečné ceny:

- a) za sdružené služby dodávky elektřiny ze sítí nízkého napětí pro domácnosti nejsou v cenících (účinných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území) umístěných na internetových stránkách účastníka řízení do 11. října 2013 uvedeny (v cenících je uvedena pouze cena silové elektřiny, cena distribuce elektřiny, cena za ostatní služby, daň z elektřiny, výše DPH a celková cena bez měsíčních plateb, která zahrnuje pouze ceny v nízkém a vysokém tarifu),

- b) za sdružené služby dodávky elektřiny ze sítí nízkého napětí pro domácnosti uvedené v cenících (účinných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území) umístěných na internetových stránkách účastníka řízení od 11. října 2013, zahrnují všechny daně, cla a poplatky,
- c) za sdružené služby dodávky plynu pro domácnosti jsou v cenících (účinných od 1. června 2013 pro všechna distribuční území) umístěných na internetových stránkách účastníka řízení do 11. října 2013 uvedeny bez DPH (ceníky obsahují informaci, že konečná cena je uvedena bez DPH),
- d) za sdružené služby dodávky plynu pro domácnosti uvedené v cenících (účinných od 1. června 2013 pro všechna distribuční území) umístěných na internetových stránkách účastníka řízení od 11. října 2013 zahrnují všechny daně, cla a poplatky.

Dále bylo zjištěno, že účastník řízení má na svých internetových stránkách umístěn kontaktní formulář - žádost o zpracování cenové kalkulace, kde si mohou potenciální zákazníci po zadání kontaktních údajů a informací nechat vypracovat kalkulaci úspor nákladů u účastníka řízení vůči současnému dodavateli elektřiny nebo plynu. Následně zasílané kalkulace pak obsahují veškeré zákonem požadované náležitosti.

Výše uvedené skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] ze dne 11. října 2013, se kterým byli předseda představenstva pan [REDAKCE] a člen představenstva pan [REDAKCE] dne 15. listopadu 2013 prokazatelně seznámeni při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, když tuto skutečnost současně potvrdili svými podpisy.

Dne 22. listopadu 2013 byly Úřadu doručeny námitky účastníka řízení vůči výše uvedenému protokolu.

Dne 27. listopadu 2013 pak vydal Úřad rozhodnutí o námitkách kontrolované osoby, č. j. [REDAKCE], jímž podaným námitkám nevyhověl a kontrolní zjištění obsažené v Protokolu č. [REDAKCE] ze dne 11. listopadu 2013 potvrdil.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 2. ledna 2014 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. [REDAKCE], které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne a ve kterém byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Dne 8. ledna 2014 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE]. Správní orgán považoval podklady obsažené v uvedeném kontrolním spisu

za dostačující pro vydání rozhodnutí a sám z moci úřední proto další podklady sloužící k prokázání skutkového stavu v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 16. ledna 2014 správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, č. j. [REDAKCE], které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno.

Dne 22. ledna 2014 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení ze dne 21. ledna 2014, a to jak v elektronické podobě, tak prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky Úřadu. Účastník řízení sdělil, že má za to, že dostupný důkazní materiál již dal správnímu orgánu k dispozici. Zároveň však upozornil na několik skutečností svědčících v jeho prospěch. Účastník řízení uvedl, že jeho cílovou skupinou nejsou spotřebitelé (domácnosti), nýbrž podnikatelé. Produkty pro domácnosti tvoří jen okrajovou část jeho nabídky. V říjnu 2013 měl účastník řízení v kategorii „domácnost“ pouze 345 zákazníků odebírajících elektřinu a 181 zákazníků odebírajících plyn. Zákonem chráněné zájmy spotřebitelů tak mohly být ohroženy pouze v nepatrné míře. Účastník řízení dále sdělil, že jeho ceníky obsahovaly všechny dílčí složky ceny elektřiny a plynu. Zjištěné nedostatky spočívaly podle účastníka řízení pouze v tom, že pro elektřinu nebyly v součtu dílčích cen zahrnuty fixní měsíční platby (ovšem zákazník byl na tuto skutečnost upozorněn pod ceníkem) a součet nezahrnoval DPH (ceník ovšem na tuto skutečnost upozorňoval). U plynu pak ceník neobsahoval součet dílčích cen pouze DPH (zákazník byl na tuto skutečnost rovněž upozorněn). Cílem účastníka řízení však nebylo zatajovat některé skutečnosti před zákazníky, nýbrž snaha o maximální zjednodušení ceníků kvůli přehlednosti a o to, aby ceníky účastníka řízení byly snadno porovnatelné s ceníky významných hráčů na energetickém trhu. Jeho jednání v žádném případě nebylo úmyslné. Účastník řízení taktéž poukázal na to, že všichni jeho zákazníci (včetně domácností) dostávají ještě před podpisem smlouvy o dodávkách cenovou nabídku (kalkulaci), která na základě individuálních údajů zákazníka stanoví úplnou nabídkovou cenu obsahující všechny složky včetně fixních měsíčních plateb a DPH. Zákazník tak měl vždy možnost seznámit se s cenou ještě před uzavřením smlouvy. Účastník řízení tak má za to, že informační povinnost vůči zákazníkovi splnil nejpozději provedením této kalkule a na straně spotřebitelů tak nemohlo dojít k žádné újmě ani k jiným negativním následkům, o čemž svědčí skutečnost, že od svých zákazníků účastník řízení doposud neobdržel žádné stížnosti týkající se zúčtovaných cen. Účastník řízení také poukázal na skutečnost, že na základě připomínek kontrolního orgánu Úřadu byly ceníky obratem doplněny o požadované údaje.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové, oddíl B, vložka 3055. V energetických odvětvích podniká účastník řízení na základě rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na obchod s elektřinou se zahájením výkonu licencované činnosti ke dni 28. listopadu 2007 a na základě rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na obchod s plynem se zahájením výkonu licencované činnosti ke dni 11. října 2012.

Konečné nabídkové ceny sdružené služby dodávky elektřiny ze sítí nízkého napětí pro domácnosti byly v cenících platných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území umístěných na internetových stránkách účastníka řízení do 11. října 2013 uvedeny bez měsíčních plateb a zahrnovaly pouze ceny v nízkém a vysokém tarifu bez DPH a bez daně z elektřiny. V ceníku je přitom samostatně uvedena tzv. fixní cena. Pod ceníkem je pak uvedena informace, že ceny jsou uvedeny bez daně z elektřiny a bez DPH, které činí 21 %, a že daň z elektřiny ve výši 28,30 Kč za 1 MWh je k ceně připočtena před započtením DPH.

Konečné nabídkové ceny sdružené služby dodávky plynu pro domácnosti byly v cenících platných od 1. června 2013 pro všechna distribuční území umístěných na internetových stránkách účastníka řízení do 11. října 2013 uvedeny bez DPH. Informace o tom, že ceny neobsahují DPH, je pak uvedena pod ceníkem.

Následující den po zahájení kontroly zveřejnil účastník řízení na svých internetových stránkách opravené ceníky vyhovující platné legislativě.

Účastník řízení má na svých internetových stránkách uveden kontaktní formulář. Po jeho vyplnění pak zasláá zájemcům o jeho služby před samotným zasláním návrhu smlouvy a jednáním o sjednání smlouvy tzv. cenovou kalkulaci, která obsahuje porovnání jeho cen a cen stávajícího dodavatele daného zájemce. Z cenových kalkulací, které účastník řízení správnímu orgánu předložil, přitom vyplývá, že zájemci je při udání roční spotřeby sdělena konečná cena obsahující veškeré zákonem předpokládané složky.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající tím, že poruší některou z povinností stanovených v ust. § 13 odst. 2 až 11 téhož zákona při označování zboží cenami.

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň obchoduje s plynem a elektřinou. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupuje jako prodávající.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách v návaznosti na porušení povinnosti stanovené v ust. § 13 odst. 2 téhož zákona, a to konkrétně povinnosti uvedené v písmenu b) tohoto ustanovení.

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží je povinen poskytnout spotřebiteli informaci tak, aby měl možnost seznámit se s cenou nabízeného zboží před jednáním o jeho koupi.

Zákon pak taxativně vyjmenovává, jakým způsobem má prodávající spotřebiteli informaci poskytnout. Prodávající má buď označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztahenou k prodávávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, nebo zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, pokud není možné označit zboží cenou výše uvedenými způsoby. V případě, že se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího je prodávající povinen předložit nabídkový ceník dílů a činností. Nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše, je pak prodávající povinen oznámit kupujícímu odhad ceny. Zákon o cenách zároveň v alieně ust. § 13 odst. 2 stanovuje, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Správní orgán podotýká, že ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce a prodeji zboží. Hlavním účelem tohoto zákonného ustanovení je totiž především poskytnout ochranu spotřebiteli tak, aby měl dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informacích co nejlépe zvážit, pro jaké z nabízeného zboží se rozhodne.

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá, že dotčená povinnost musí být splněna pouze vůči spotřebiteli. V rámci odběratelsko-dodavatelských vztahů v energetických odvětvích se tak povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vztahují pouze k těm odběratelům, kteří vyhovují definici spotřebitele. Obvykle se tak bude jednat jen o dodávky v rámci kategorie „domácnost“ (správní orgán mimo to poznamenává, že v tomto případě se jedná o označení produktu nabízeného dodavatelem ve vztahu ke konkrétním odběratelům, tedy nikoliv o pojem ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Z tohoto důvodu se proto správní orgán zabývá pouze neuvedením konečné ceny pro kategorii „domácnost“.

Zákonnou povinností prodávajícího je nejen u zboží uvádět konečnou nabídkovou cenu, tedy cenu účtovanou zákazníkovi, a nikoliv pouze její složky nebo část před započítáním daně, kterou je zákazník v konečné ceně povinen rovněž uhradit, ale též zboží takto označovat. Preferovanými formami zveřejnění ceny dle zákona o cenách je označení zboží cenou uplatňovanou v okamžiku nabídky a vztahenou k prodávávanému jednotkovému

množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnění ceny na viditelném místě formou ceníků. Jiným přiměřeným způsobem se ceny zboží zveřejňují za podmínky, že nelze ani jeden z preferovaných způsobů použít. Vzhledem k tomu, že sdruženou službu dodávky elektřiny ani plynu není z jejich povahy možné přímo označovat cenou dle ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, nastupuje další zákonem stanovený způsob, jak poskytnout spotřebiteli informaci o ceně zboží, a to formou ceníků dle písm. b) téhož ustanovení.

Povinnost zpřístupnit informaci o ceně dle ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách na viditelném místě formou ceníků je nutno chápat v energetických odvětvích ve smyslu povinnosti uložené v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona. Dle tohoto ustanovení je držitel licence na výrobu elektřiny, výrobu plynu, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem povinen uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup uplatňované podmínky dodávek plynu a ceny za dodávku plynu pro domácnosti a podnikající fyzické osoby s roční spotřebou plynu do 630 MWh, podmínky dodávek elektřiny a ceny za dodávku elektřiny pro domácnosti nebo podnikající fyzické osoby odebírající elektřinu z hladiny nízkého napětí. Ve světle výše uvedeného se tak povinností zveřejnit na viditelném místě informaci o ceně formou ceníků rozumí u příslušných držitelů licence a příslušných produktových řad vymezených v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona povinnost uveřejnit tyto ceníky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Cena sdružené služby dodávky elektřiny je přitom tvořena čtyřmi základními složkami: cenou za silovou elektřinu, cenou za dopravu, daní z elektřiny a daní z přidané hodnoty. Cena za dopravu elektřiny je stanovena cenovým rozhodnutím Úřadu a člení se na cenu za distribuci, cenu systémových služeb, cenu na podporu výkupu elektřiny a cenu za činnost zúčtování OTE. Analogickou strukturu pak má cena sdružené služby dodávky plynu, jejíž regulovaná složka se člení na cenu za distribuci a cenu za služby OTE. Kategorie domácnost neodvádí daň ze zemního plynu.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení uváděl konečné nabídkové ceny sdružené služby dodávky elektřiny ve svých cenících platných od 1. ledna 2013 pro všechna distribuční území umístěných na jeho internetových stránkách pro kategorii „domácnost“ do 11. října 2013 bez měsíčních plateb, bez DPH a bez daně z elektřiny.

Konečné nabídkové ceny sdružené služby dodávky plynu pro domácnosti pak účastník řízení uváděl v cenících platných od 1. června 2013 pro všechna distribuční území umístěných rovněž na jeho internetových stránkách účastníka řízení do 11. října 2013 bez DPH.

Správní orgán uznává, že v případě daně z přidané hodnoty se jedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám dohledat a získat tak informaci o konečné ceně, nicméně ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách nepředpokládá, že by spotřebitel měl tuto povinnost, naopak je povinností prodávajícího, aby spotřebitele seznámil s cenou konečnou. Správní orgán podotýká, že přestože se jedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám dohledat a získat, smyslem ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách zcela jednoznačně není to, že by konečná cena byla cena podpořená řadou odkazů na další součásti

této ceny a že by tedy zákazník musel informaci o konečné ceně zjišťovat svým vlastním výpočtem. Stejně tak je tomu u ostatních položek ceny, které účastník řízení do konečné ceny sdružené služby dodávky elektřiny a plynu nezahrnul.

Z výše uvedeného je tak zjevné, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny a plynu tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s cenou, a to konečnou nabídkovou cenou sdružené služby dodávky, před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny či plynu, a to zpřístupněním informací o této ceně formou ceníků na viditelném místě, když do konečných cen sdružené služby dodávky elektřiny v cenících zveřejněných do 11. října 2013 na jeho internetových stránkách nezahrnul daň z přidané hodnoty, daň z elektřiny a měsíční platby a do konečných cen sdružené služby dodávky plynu v cenících zveřejněných do 11. října 2013 na jeho internetových stránkách nezahrnul daň z přidané hodnoty, čímž porušil ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách, a dopustil se tak správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

Správní orgán považoval za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení. Správní orgán přitom uvádí, že veškeré skutečnosti, které účastník řízení tvrdil ve svém vyjádření ze dne 21. ledna 2014, budou zohledněny níže při posuzování výše pokuty.

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly ze strany účastníka řízení naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách. Správní orgán se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V daném případě účastník řízení neuvedl ve svých zveřejněných cenících všechny požadované složky konečné ceny sdružené služby dodávky elektřiny nebo plynu. Účastník řízení případně zájemce o produkty sdružené služby dodávky seznamuje s konečnou nabídkovou cenou prostřednictvím individuálně vytvářených cenových kalkulací, které jsou daným zájemcům zasílány. Spotřebitelé tedy mohli zjistit informace o cenách daných produktů z neúplných ceníků a ze zasílaných kalkulací. Lze konstatovat, že spotřebitel by z ceníku v kombinaci s jiným způsobem zveřejnění cen (cenovou kalkulací) získal informaci o konečné nabídkové ceně. Správní orgán byl však při posuzování materiální stránky povinen vycházet z dikce ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách, které předpokládá poskytnutí informací o ceně zboží spotřebiteli pouze jednou formou, a to formou ceníku a nikoliv kombinací více způsobů. Naplnění materiální stránky lze vyvodit ze skutečnosti, že byl jednáním účastníka řízení ohrožen právem chráněný zájem společnosti na ochraně spotřebitele tím způsobem, aby mu byly poskytnuty dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží před jeho koupí a on se tak mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací rozhodnout, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Správní orgán podotýká, že otázka náležité informovanosti spotřebitele je jednou z podmínek otevřené a spravedlivé hospodářské soutěže v energetických odvětvích a účinné ochrany spotřebitele, který může podle získaných informací k ceně zboží aktivně přizpůsobovat své jednání při volbě

dodavatele elektřiny či plynu, neboť cena je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí, a pokud není uváděná cena v cenících konečnou nabídkovou cenou, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. Vzhledem ke skutečnosti, že ceníky účastníka řízení neobsahovaly konečnou nabídkovou cenu, nebyly tak spolehlivým podkladem pro rozhodování spotřebitelů před jednáním o koupi zboží v podobě sdružené služby dodávky elektřiny nebo plynu. Výše společenské nebezpečnosti jednání účastníka řízení byla sice ponížena doplňkovým institutem individuálně zasílaných cenových kalkulací, nicméně se jednalo o možnost seznámení se s cenou nabízeného zboží, která vyžadovala jistou míru aktivity a znalostí ze strany spotřebitele.

Správní orgán má tak za prokázané, že došlo k naplnění materiální stránky správního deliktu uvedeného v ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, která je postačující pro vyslovení odpovědnosti za správní delikt.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách, a tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VI. Udělení pokuty

Za správní delikt ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách lze uložit podle ust. § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty správní orgán přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména pak přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jak konstatoval správní orgán již výše, porušení povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách považuje správní orgán za relativně závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží. Na základě toho je jim pak umožněno rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Úřad je toho názoru, že neúplné zveřejňování cen za nabízené zboží je obecně relativně závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušného ustanovení zákona o cenách, a dopadá na rozhodování potenciálního zákazníka, ale do jisté míry i stávajícího zákazníka. V tomto konkrétním případě je nicméně závažnost správního deliktu spíše nižší, neboť měl spotřebitel možnost se s konečnou cenou seznámit prostřednictvím individuálně zasílaných cenových kalkulací.

Následky spáchání správního deliktu hodnotí správní orgán s ohledem na výše uvedené nicméně jako méně závažné. Správní orgán přihlédl také ke skutečnosti, že hlavními zákazníky účastníka řízení jsou podnikatelé a kategorie „domácnost“ je pro účastníka řízení pouze okrajovou cílovou skupinou, o čemž svědčí počty zákazníků, kteří mají s účastníkem řízení uzavřenu smlouvu o sdružené dodávce elektřiny (345 zákazníků) či plynu (181 zákazníků). Správní orgán nicméně také poukazuje na skutečnost, že ceníky účastníka řízení, ve kterých uvedená konečná cena nebyla úplná, byly zveřejněny na jeho internetových stránkách, jež jsou volně přístupné široké veřejnosti. Mohlo tak dojít k ovlivnění relativně velkého okruhu spotřebitelů. Tuto skutečnost ovšem není správní orgán schopen prokázat. Správní orgán tak k uvedenému nepřihlédl ani jako k polehčující, ani jako k přitěžující okolnosti.

Úřad za polehčující okolnost považuje také skutečnost, že účastník řízení hned druhý den po zahájení kontroly umístil na své internetové stránky ceníky plynu a elektřiny upravené v souladu s příslušnou legislativou.

Úřad přihlédl také k okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. Jako podstatnou okolnost Úřad vnímá to, že účastník řízení uvedl v textu pod předmětnými ceníky informaci, že konečná cena plynu je uvedena bez DPH a že ceny elektřiny jsou uvedeny bez daně z elektřiny a bez DPH. Je tedy patrné, že tyto údaje účastník řízení zatajit nechtěl, což ostatně účastník řízení sám potvrdil v zaslaném vyjádření, a proto k této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti. Jako polehčující okolnost Úřad vyhodnotil také to, že účastník řízení má na svých internetových stránkách k dispozici kontaktní formulář, na základě kterého pak zasílá zájemcům o jeho služby před samotným zasláním návrhu smlouvy a jednáním o sjednání smlouvy tzv. cenovou kalkulaci, která obsahuje porovnání cen účastníka řízení a jejich stávajícího dodavatele a ve které se může zájemce seznámit s konečnou nabídkovou cenou, jež zahrnuje veškeré zákonem předpokládané složky.

Při stanovení výše pokuty se Úřad zabýval také zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastník řízení sám oznámil Úřadu, že dne 11. října 2013 vložil na své internetové stránky ceníky vyhovující účinné legislativě. Správní orgán tak při posuzování délky trvání protiprávního stavu vycházel z toho, že protiprávní stav existoval do 11. října 2013, neboť byl napraven aktivní činností účastníka téhož dne. Z dostupných podkladů se však nepodařilo prokázat, od kdy protiprávní stav trval, neboť správnímu orgánu není známo, kdy účastník řízení ceníky, které neodpovídaly zákonným požadavkům, na svých internetových stránkách zveřejnil. Správní orgán tak není schopen přesně určit délku trvání protiprávního stavu. Z tohoto důvodu tak správní orgán k této skutečnosti nepřihlížel ani jako k polehčující, ani jako k přitěžující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného

správného řízení za porušení ustanovení právních předpisů ve věcné působnosti Úřadu, což je zohledněno při stanovení výše pokuty také jako polehčující okolnost.

V neposlední řadě přihlédl správní orgán k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu spíše v symbolické výši, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty byla zjevně nepřiměřená či že by mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Likvidační pokutou ve vztahu k podnikajícím osobám se dle judikatury rozumí taková pokuta, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel na základě této pokuty dostane do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde ani v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu dotčeného chráněného společenského zájmu a zároveň ji považuje za odstrašující, díky čemuž může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Při určení výše pokuty dbal správní orgán prvního stupně také na to, aby byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 3 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona o cenách. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

